

Vergiye Uyumlu Mükelleflere Yüzde 5 Vergi İndirimi Broşürü – 2023 Gelirleri

Vergiye Uyumlu Mükelleflere Yüzde 5 Vergi İndirimi Broşürü ve İnfografik 2023 takvim yılı gelirlerinin beyanına yönelik olarak mükelleflerimizin yıllı...

Vergiye Uyumlu Mükelleflere Yüzde 5 Vergi İndirimi Broşürü – 2023 Gelirleri

Tarih: 29 Şubat 2024

Vergiye Uyumlu Mükelleflere Yüzde 5 Vergi İndirimi Broşürü ve İnfografik

2023 takvim yılı gelirlerinin beyanına yönelik olarak mükelleflerimizin yıllık gelir vergisi beyannamesini verirken yararlanmaları amacıyla hazırlanan Vergiye Uyumlu Mükelleflere %5 Vergi İndirimi Broşürü ve İnfografik yayınlandı.

VERGİ İNDİRİMİ UYGULAMASI NEDİR?

[Gelir Vergisi Kanununun](#) mükerrer 121 inci maddesine göre, belirlenen şartları taşıyan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, 1 /1 /2018 tarihinden itibaren verilecek yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan verginin %5'ini, ödenmesi gereken vergiden indirme imkânı bulunmaktadır.

[7338 sayılı Kanun](#) kapsamında yapılan düzenlemeyle 1/1/2022 tarihinden itibaren %5 vergi indiriminden yararlanmak daha

kolay hale gelmiştir.

%5 VERGİ İNDİRİMİNDEN KİMLER YARARLANABİLİR?

Kanunda belirtilen şartları taşımaları kaydıyla vergi indiriminden;

» Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle gelir vergisi mükellefleri,

» Kurumlar vergisi mükellefleri (Finans ve bankacılık sektörlerinde faaliyet gösterenler, sigorta ve reasürans şirketleri, emeklilik şirketleri ve emeklilik yatırım fonları hariç),

yararlanabilir.

%5 VERGİ İNDİRİMİNDEN YARARLANMA ŞARTLARI NELERDİR?

%5 vergi indiriminden yararlanmak için mükelleflerin aşağıda belirtilen şartları sağlaması gerekmektedir.

» İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yıla ait vergi beyannamelerinin kanuni süresinde verilmiş olması gerekmektedir. Vergi beyannameleri; yıllık gelir vergisi ve kurumlar vergisi beyannameleri, geçici vergi beyannameleri, muhtasar, muhtasar ve prim hizmet beyannameleri ile Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerine verilmesi gereken katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi beyannamelerini ifade eder.

Kanuni süresinde verilen bir beyannameye ilişkin olarak kanuni süresinden sonra düzeltme amacıyla veya pişmanlıkla verilen beyannameler bu şartın ihlali sayılmayacaktır.

» Belirtilen süre içerisinde kesinleşmiş olması koşuluyla vergi beyannamelerindeki vergi türleri itibarıyla ikmalen, resen veya idarece yapılmış bir tarhiyat bulunmaması gerekmektedir.

Kesinleşen tarhiyatlara, indirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl için geçerli olan, yıllık indirim tutar sınırının %1'ini aşmaması durumunda bu şart ihlal edilmiş sayılmayacaktır.

» İndirimin hesaplanacağı beyannamenin verildiği tarih itibarıyla, kapsam dahilindeki vergi beyannameleri üzerine tahakkuk eden vergilerin ödenmiş olması, gerekmektedir.

Ödemenin, ilgili mevzuatı gereği istenilen bilgi ve belgelerin tam ve eksiksiz olarak ibraz edilmiş olması koşuluyla, vergi kanunları gereği doğan iade alacaklarından mahsuben yapılmış olması ve indirimden yararlanıldıktan sonra söz konusu iade alacağı tutarının mahsuben ödemesi talep edilen vergi borcu tutarının altına düşmesi hâlinde, eksik ödenmiş duruma gelen vergilerin mahsuben ödenmek istenilen tutarın %10'unu aşmaması kaydıyla, eksik ödenmiş vergiler dolayısıyla veya vergi kanunları gereğince, tecil edilerek belirlenen şartların gerçekleşmesine bağlı olarak terkin edilecek vergilerin, şartların sağlanamaması hâlinde kanunlarında belirlenen tecil süresinin sonunu takip eden on beşinci günün bitimine kadar ödenmesi şartıyla, bu şart ihlal edilmiş sayılmayacaktır.

Ayrıca, vergi aslı (vergi cezaları ile fer'i alacaklar dahil) 1.000 TL'nin üzerinde vadesi geçmiş borcunun bulunmaması gerekmektedir.

Vergi indirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile önceki dört takvim yılında [213 sayılı Vergi Usul Kanununun](#) 359 uncu maddesinde (Kaçakçılık suçları ve cezalar) sayılan fiilleri işlediği tespit edilenler, bu madde hükümlerinden yararlanamazlar.

Vergiye Uyumlu Mükelleflere %5 Vergi İndirimi Broşürü
için [tıklayınız](#)

İnfografik için [tıklayınız](#)

SGK Genelgesi 2024/3 – Asgari Ücret Desteđi

SGK Genelgesi 2024/3 Asgari Ücret Desteđi T.C. SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŐKANLIđI Sigorta Primleri Genel Müdürlüđü Sayı : E-83604451-207.02-90998795 Ko...

SGK Genelgesi 2024/3 – Asgari Ücret Desteđi

Tarih: 29 Şubat 2024 /

SGK Genelgesi 2024/3 Asgari Ücret Desteđi

T.C.

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŐKANLIđI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüđü

Sayı : E-83604451-207.02-90998795

Konu : Asgari Ücret Desteđi

Tarih: 29.02.2024

GENELGE

2024/3

Bilindiği gibi, 25/1/2024 tarihli ve [7495 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun](#)'un 6'ncı maddesi ile 31/5/2006 tarihli ve [5510](#)

[sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu](#)'na geçici 101'inci madde eklenmiştir.

Anılan madde ile;

"4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran işverenlerce;

a) 2023 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde prime esas günlük kazancı 671 Türk lirası ve altında bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayısını geçmemek üzere, 2024 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

b) 2024 yılı içinde ilk defa bu Kanun kapsamına alınan işyerlerinden bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

2024 yılı Ocak ila Aralık ayları/dönemi için günlük 23,33 Türk lirası ile çarpımı sonucu bulunacak tutar, bu işverenlerin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edilir ve bu tutar İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanır. Ancak (a) bendinde belirtilen prime esas günlük kazanç tutarı, 6356 sayılı Kanun hükümleri uyarınca toplu iş sözleşmesine tabi özel sektör işverenlerine ait işyerleri için 1.341 Türk lirası olarak esas alınır.

Bu madde kapsamında destekten yararlanılacak ayda/dönemde, 2023 yılı Ocak ila Aralık aylarında/döneminde aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında uzun vadeli sigorta kollarından en az sigortalı bildirim yapılan aydaki/dönemdeki sigortalı sayısının altında bildirimde bulunulması hâlinde bu madde hükümleri uygulanmaz.

Mevcut bir işletmenin kapatılarak değişik bir ad ve unvan altında ya da bir iş birimi olarak açılması veya yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdamın kaydırılması, şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi gibi İşsizlik Sigortası Fonu katkısından yararlanmak amacıyla muvazaalı işlem tesis ettiği anlaşılan veya sigortalıların prime esas kazançlarını 2024 yılı Ocak ila Aralık ayları/dönemi için Kuruma bildirmediği veya eksik bildirdiği tespit edilen işyerlerinden İşsizlik Sigortası Fonunca karşılanan tutar, gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte geri alınır ve bu işyerleri hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz. Ancak, ilgili ayda 2024 yılı Ocak ila Aralık aylarına/dönemine ait aylık brüt asgari ücretin onda birini geçmeyecek tutarda eksik prime esas kazanç bildirim yapıldığının tespiti durumunda Kurumca yapılacak ihtar üzerine on beş günlük süre içinde söz konusu eksikliği gideren işyerleri hakkında bu madde hükümleri uygulanmaya devam eder.

İşyerinde çalıştırılan sigortalılarla ilgili 2024 yılı Ocak ila Aralık aylarına/dönemine ait aylık prim ve hizmet belgelerinin veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin yasal süresi içinde verilmediği, sigorta primlerinin yasal süresinde ödenmediği, denetim ve kontrolle görevli memurlarca yapılan soruşturma ve incelemelerde; çalıştırılan kişilerin sigortalı olarak bildirilmediği veya bildirilen sigortalının fiilen çalıştırılmadığı durumlarının tespit edilmesi, Kuruma prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunması hâllerinde bu maddeye ilişkin hükümler uygulanmaz. Ancak Kuruma olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendiren ya da ilgili diğer kanunlar uyarınca yapılandırılan işverenler bu tecil ve taksitlendirme veya yapılandırma devam ettiği sürece bu madde hükümlerinden yararlandırılır. Bu maddenin uygulanmasında bu Kanunun ek 14 üncü maddesi hükümleri uygulanmaz.

Birinci fıkranın (a) bendinin uygulanmasında, bir önceki yılın

aynı ayına ilişkin olarak aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi verilmemiş olması hâlinde bildirim yapılmış takip eden ilk aya ilişkin aylık prim ve hizmet belgesindeki veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesindeki bildirimler esas alınır. 2023 yılından önce bu Kanun kapsamına alınmış ancak 2023 yılında sigortalı çalıştırmamış işyerleri hakkında birinci fıkranın (b) bendi hükümleri uygulanır.

Sigortalı ve işveren hisselerine ait sigorta primlerinin Devlet tarafından karşılandığı durumlarda işverenin ödeyeceği sigorta priminin İşsizlik Sigortası Fonunca karşılanacak tutardan az olması hâlinde sadece sigorta prim borcu kadar mahsup işlemi yapılır.

3213 sayılı Kanunun ek 9 uncu maddesi uyarınca ücretleri asgari ücretin iki katından az olamayacağı hükme bağlanan "Linyit" ve "Taşkömürü" çıkarılan işyerlerinde yer altında çalışan sigortalılar için birinci fıkranın uygulanmasında (a) bendi uyarınca belirlenecek günlük kazanç 1.789 Türk lirası olarak ve 2023 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen prim ödeme gün sayısının bir buçuk katını geçmemek üzere, 2024 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısı dikkate alınır.

Bu madde hükümleri, 5018 sayılı Kanuna ekli (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerde sayılan kamu idarelerine ait kadro ve pozisyonlarda 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışan sigortalılar için uygulanmaz.

4734 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde sayılan idareler tarafından ilgili mevzuatı uyarınca yapılan ve sözleşmesinde fiyat farkı ödeneceği öngörülen hizmet alımlarında, ihale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin

tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için bu maddenin birinci fıkrası uyarınca İşsizlik Sigortası Fonu tarafından karşılanacak tutarlar bu idarelerce işverenlerin hak edişinden kesilerek Türkiye İş Kurumuna iade edilir.

2024 Ocak ila Aralık aylarına/dönemine ilişkin yasal süresi dışında Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya Hazine ve Maliye Bakanlığına verilecek muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde kayıtlı sigortalılar için bu madde hükümleri uygulanmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Türkiye İş Kurumunun görüşleri alınmak suretiyle Kurum tarafından belirlenir.”

Hükümleri getirilmiştir.

[Tamamı İçin Tıklayınız](#)

Gelir Vergisi Beyanname Düzenleme Rehberi – 2023 Gelirleri

Gelir Vergisi Beyanname Düzenleme Rehberi – 2023
Gelirleri 2023 YILINA İLİŞKİN GELİRLERİN BEYANI
(ÖZET) 1. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na gö...

Gelir Vergisi Beyanname Düzenleme Rehberi – 2023 Gelirleri

Tarih: 28 Şubat 2024

Gelir Vergisi Beyanname Düzenleme Rehberi – 2023 Gelirleri

2023 YILINA İLİŞKİN GELİRLERİN BEYANI (ÖZET)

1. [193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na](#) göre 2023 yılında gelir elde edenlerin yıllık gelir vergisi beyannamelerini 1 Mart 2024 Cuma tarihinden başlayarak 1 Nisan 2024 Pazartesi günü saat 23.59'a kadar vermeleri gerekmektedir.

2. 2023 yılında elde edilen gerçek usulde vergilendirilen kazançlara ilişkin olarak 1 Nisan 2024 Pazartesi günü tarihine kadar verilecek yıllık beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinin iki eşit taksitte olmak üzere;

– Birinci taksitin 1 Nisan 2024 Pazartesi gününe kadar,

– İkinci taksitin 31 Temmuz 2024 Çarşamba gününe kadar

ödenmesi gerekmektedir.

3. Ticari, zirai ve mesleki kazancı nedeniyle gerçek usulde vergilendirilen gelir vergisi mükelleflerinden 2022 yılında ticari, zirai ya da serbest meslek kazancı elde edip aktif toplamı 40.254.000 TL ve net satışlar toplamı 80.487.000 TL'yi aşmayan mükellefler 2023 yılı beyannamelerini 3568 sayılı Kanuna göre yetki almış meslek mensuplarına imzalatmak zorundadırlar.

4. Birden fazla işverenden tevkif yoluyla vergilendirilmiş ücret geliri elde edenlerin birden sonraki işverenden elde ettiği ücret gelirleri toplamının 150.000 TL'yi aşması halinde, birinci işverenden alınan ücret geliri dahil tüm ücret gelirlerinin yıllık gelir vergisi beyannamesiyle beyan edilmesi gerekmektedir.

5. 2023 yılında tevkif yoluyla vergilendirilse de 1.900.000 TL'yi aşan ücret gelirlerinin beyan edilmesi gerekmektedir.

6. 2023 yılında tamamı stopaj yoluyla vergilendirilse de GVK 18 inci madde kapsamındaki 1.900.000 TL'yi aşan serbest meslek kazançlarının beyan edilmesi gerekmektedir.

7. Bilanço esasına göre defter tutan ticari kazanç sahiplerinin, gerekli koşulların varolması halinde 2023 yılı kazançlarının tespitinde finansman gider kısıtlaması uygulamaları gerekmektedir.

8. 2023 yılına ilişkin olarak 2024 yılında verilecek gelir vergisi beyannamelerinde hesaplanan vergi indirim tutarı, en fazla 6.900.000 TL'dir.

9. 2023 yılı içinde GMSİ elde edenler bu gelirleri için 1 Nisan 2024 tarihine kadar ikametgahlarının bulunduğu yer vergi dairesine gelir vergisi beyannamesi vermek durumundadırlar. 2023 yılı GMSİ istisna tutarı 21.000 TL'dir.

10. 2023 yılı değer artış kazançları istisna tutarı 55.000 TL'dir.

11. 2023 yılı için tevkif yoluyla kesilen vergilere ilişkin olarak 2024 yılında inceleme raporu aranmaksızın nakden iade edilecek tutar 239.000 TL'dir.

12. 2023 yılı için nakden iade talebinin 2.405.000 Türk Lirasına kadar olan kısmı mükellefle süresinde tam tasdik sözleşmesi düzenlemiş yeminli mali müşavirce düzenlenecek tam tasdik raporu uyarınca iade edilebilir.

13. 2023 yılı gelirlerinin vergilendirilmesinde uygulanan tarife aşağıdaki gibidir.

A- Ücret Gelirleri Dışında Kalan Diğer Gelirler İçin

70.000 TL'ye kadar %15

150.000 TL'nin 70.000 TL'si için 10.500 TL, fazlası %20

370.000 TL'nin 150.000 TL'si için 26.500 TL, fazlası %27

1.900.000 TL'nin 370.000 TL'si için 85.900 TL, fazlası %35

1.900.000 TL'den fazlasının 1.900.000 TL'si için 621.400 TL, fazlası %40

B- Ücret Gelirleri İçin

70.000 TL'ye kadar % 15

150.000 TL'nin 70.000 TL'si için 10.500 TL, fazlası % 20

550.000 TL'nin 150.000 TL'si için 26.500 TL fazlası % 27

1.900.000 TL'nin 550.000 TL'si için 134.500 TL fazlası % 35

1.900.000 TL'den fazlasının 607.000 TL'si için 281.500 TL fazlası %40

14. Aylık/3 aylık berat dosyası yükleyen gerçek kişiler Aralık / Ekim-Kasım-Aralık 2023 dönemi berat dosyalarını 1 Nisan 2024 günü sonuna kadar yüklemeli ve ikinci kopyaların aktarımını 15 Nisan 2024'e kadar tamamlamalılar.

Gelir Vergisi Beyanname Düzenleme Rehberi [Tamamı İçin Tıklayınız](#)

Kaynak: TÜRMOB

Serbest Meslek Kazancı Vergi

Rehberi – 2023 Gelirleri

Serbest Meslek Kazancı Vergi Rehberi – 2023 Gelirleri
2023 takvim yılı gelirlerinin beyanına yönelik olarak
mükelleflerimizin yıllık gelir vergi...

Serbest Meslek Kazancı Vergi Rehberi – 2023 Gelirleri

Tarih: 27 Şubat 2024

Serbest Meslek Kazancı Vergi Rehberi – 2023 Gelirleri

2023 takvim yılı gelirlerinin beyanına yönelik olarak mükelleflerimizin yıllık gelir vergisi beyannamesini verirken yararlanmaları amacıyla hazırlanan Serbest Meslek Kazancı Elde Eden Mükellefler İçin Vergi Rehberi yayınlandı.

GİRİŞ

[193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa](#) göre, gerçek kişilerin gelirleri gelir vergisine tabidir. Gelir vergisine tabi gelir unsurları; ticari kazanç, zirai kazanç, ücret, serbest meslek kazancı, gayrimenkul sermaye iradı, menkul sermaye iradı ve diğer kazanç ve iratlardan oluşmaktadır.

Bu Rehberde, 2023 takvim yılında serbest meslek kazancı elde eden mükelleflerin vergilendirilmesine yönelik olarak; serbest meslek kazancının tanımı, özellikleri, tespiti ve serbest meslek kazancından telif hakkı ve ihtira beratı kazanç istisnası, indirilebilecek giderler, Defter Beyan Sistemi üzerinden beyannamenin verilme zamanı ve verginin ödenmesi ile serbest meslek kazancının beyanına ilişkin açıklamalara ve örneklere yer verilmiştir.

1. SERBEST MESLEK FAALİYETİ VE SERBEST MESLEK KAZANCI

Serbest meslek faaliyeti, sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari niteliği olmayan işlerin işverene bağlı olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır.

Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır. Tahkim işleri dolayısıyla hakemlerin aldıkları ücretler ile kolektif, adi komandit ve adi şirketler tarafından yapılan serbest meslek faaliyeti neticesinde doğan kazançlar da serbest meslek kazancıdır.

Serbest meslek faaliyetinin bir işverene tabi olarak yapılması halinde, elde edilen gelir ücret geliri olur.

2. SERBEST MESLEK ERBABI

Serbest meslek faaliyetini kendi nam ve hesabına, mutata meslek halinde ifa eden; avukat, doktor, diş hekimi, veteriner hekim, mimar, mühendis, müşavir, serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavir, yeminli mali müşavir, danışman, ressam, yazar, bestekar, kimyager, noter, öğretmen, artist, menajer, senarist, yönetmen, ebe, sünnetçi, arzuhalci, rehber ve sağlık memuru vb. kişiler serbest meslek erbabıdır.

Aşağıda yer alan işleri yapanlar da serbest meslek erbabı sayılmaktadırlar:

» Gümrük komisyoncuları, bilumum borsa ajan ve acenteleri, noterler, noterlik görevini ifa ile mükellef olanlar.

» Bizzat serbest meslek erbabı tarifine girmemekle beraber serbest meslek erbabını bir araya getirerek teşkilat kurmak veya bunlara sermaye temin etmek suretiyle veya sair suretlerle serbest meslek kazancından hisse alanlar.

» Dava vekilleri, müşavirler, kurumlar ve tüccarlarla serbest

meslek erbabının ticarî ve meslekî işlerini takip edenler ve konser veren müzik sanatçıları.

» [Vergi Usul Kanununun](#) 155 inci maddesinde belirtilen şartlardan en az ikisini taşıyan ebe, sünnetçi, sağlık memuru, arzuhalci, rehber gibi mesleki faaliyette bulunanlar.

» Serbest meslek faaliyetinde bulunan kollektif ve adi şirketlerde ortaklar, adi komandit şirketlerde komandite ortaklar.

» [5510 sayılı Kanunun](#) ek 10 uncu maddesi uyarınca anılan Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında; sigortalı sayılan hekimler ile tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan kişiler.

Serbest Meslek Kazancı Elde Eden Mükellefler İçin Vergi Rehberi için [tıklayınız](#)

Kaynak: GİB

Ticari Kazanç Vergi Rehberi – 2023 Gelirleri

Ticari Kazanç Elde Eden Mükellefler İçin Vergi Rehberi – 2023 Gelirleri 2023 takvim yılı gelirlerinin beyanına yönelik olarak, mükelleflerimizin...

Ticari Kazanç Vergi Rehberi – 2023 Gelirleri

Tarih: 27 Şubat 2024

Ticari Kazanç Elde Eden Mükellefler İçin Vergi Rehberi – 2023 Gelirleri

2023 takvim yılı gelirlerinin beyanına yönelik olarak, mükelleflerimizin yıllık gelir vergisi beyannamesini verirken yararlanmaları amacıyla hazırlanan Ticari Kazanç Elde Eden Mükellefler İçin Vergi Rehberi yayınlandı.

GİRİŞ

[193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa](#) göre, gerçek kişilerin gelirleri gelir vergisine tabidir. Gelir vergisine tabi gelir unsurları; ticarî kazanç, ziraî kazanç, ücret, serbest meslek kazancı, gayrimenkul sermaye iradı, menkul sermaye iradı ve diğer kazanç ve iratlardan oluşmaktadır.

Bu Rehberde, 2023 takvim yılında ticari kazanç elde eden mükelleflere yönelik olarak; ticari kazancın kapsamı, tespiti, hesaplanması sırasında indirilebilecek ve indirilemeyecek giderler, vergiden istisna edilen kazanç konuları ile yıllık beyannameye dahil edilen kazanç ve iratlardan yapılacak indirimler, gelir vergisinde mahsup ve iadeler, tarh işlemleri, vergi tarifesi, beyannamenin verilme zamanı ve verginin ödenmesi gibi konularda açıklamalar yer almaktadır. Ayrıca, gerçek usulde ticari kazancın beyanına ilişkin örneklere de yer verilmiştir.

1. TİCARİ FAALİYETİN KAPSAMI

Her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançlar ticari kazanç olup, aşağıda sayılan faaliyetlerden elde edilecek gelirler her durumda ticari kazanç olarak vergilendirilir.

1. Maden, taş ve kireç ocakları, kum ve çakıl istihsal yerleri ile tuğla ve kiremit harmanlarının işletilmesinden,

2. Coberlik işlerinden (Coberlik; borsaya kayıtlı olarak ve kendi nam ve hesabına hisse senedi ve tahvil alım satımı yapılmasıdır.),
3. Özel okul ve hastanelerle benzeri yerlerin işletilmesinden,
4. Gayrimenkullerin alım, satım ve inşa işleriyle devamlı olarak uğraşanların bu işlerinden,
5. Kendi nam ve hesaplarına menkul kıymet alım-satımı ile devamlı olarak uğraşanların bu faaliyetlerinden,
6. Satın alınan veya trampa suretiyle iktisap olunan arazinin iktisap tarihinden itibaren 5 yıl içinde parselenerek bu müddet içinde veya daha sonraki yıllarda kısmen veya tamamen satılmasından elde edilen kazançlar,
7. Diş protezciliğinden elde edilen kazançlar.

Ticari veya zirai faaliyetle iştigal eden kollektif şirketlerde ortakların, adi veya eshamlı komandit şirketlerde komandite ortakların, ortaklık kârından aldıkları paylar şahsi ticari kazanç olarak vergiye tabi tutulmaktadır.

1.1. Ticari Faaliyetin Özellikleri

Bir faaliyetin ticari faaliyet olarak değerlendirilebilmesi için taşınması gereken bazı özellikler bulunmaktadır. Buna göre;

- » Faaliyetin yerine getirilmesinin sermaye ve emeğe dayanıyor olması,
- » Faaliyetin devamlı olması (Bir takvim yılı içerisinde birden fazla tekrarlanan veya birden fazla takvim yılında tekrarlanan işlemlerde de devamlılık olduğu varsayılacaktır.),
- » Gelir getirici faaliyetlerin bir organizasyon dahilinde yapılmış olması (İş yeri açma, işçi çalıştırılması, ticaret siciline kaydolunması vb.),

» Müessesenin, ticari ve sınai bir müessese şekil ve mahiyetinde olması, gerekmektedir.

1.2. Şirket Ortaklarının Durumu

Şirket ortaklarının gelir vergisi karşısındaki durumları, ortağı buldukları şirketin şahıs ya da sermaye şirketi olmasına göre farklılık gösterir.

1.2.1. Şahıs Şirketlerinin Ortakları

Şahıs şirketleri; kollektif şirketler ile adi komandit şirketlerdir. Ticari veya zirai faaliyetle iştigal eden kollektif şirketlerdeki ortaklar ile adi komandit şirketlerde komandite ortakların ortaklık kârından aldıkları paylar şahsi ticari kazanç hükmündedir ve bu ortaklar kendi paylarına düşen kârlarını ayrı ayrı beyan etmek zorundadırlar.

Adi komandit şirketlerin komanditer ortaklarının şirket kazancından aldığı pay, şirketin faaliyet konusu ne olursa olsun vergisi tevkif suretiyle alınmamış menkul sermaye iradıdır.

1.2.2. Sermaye Şirketlerinin Ortakları

Sermaye şirketleri; anonim, limited ve eshamlı komandit şirketler olup, bu şirketler kurumlar vergisi mükellefidirler.

Anonim ve limited şirket ortakları ile eshamlı komandit şirketlerin komanditer ortaklarının şirket kazancından elde ettikleri kazançlar kâr payı ve iştirak hisselerinden doğan kazanç sayıldığından bu kazançların menkul sermaye iradı olarak beyan edilmesi gerekmektedir.

Eshamlı komandit şirketlerde komandite ortakların ortaklık kârından aldıkları paylar ise şahsi ticari kazanç olarak gelir vergisine tabidir.

1.2.3. İş Ortaklıkları

İş ortaklığında mükellefiyet şekli ortakların isteğine bırakılmıştır. Dolayısıyla işi üstlenen ortakların talebine bağlı olarak iş ortaklarının mükellefiyet tesisi, kurumlar vergisi kapsamında olabileceği gibi “adi ortaklık” şeklinde de olabilmektedir.

Ticari Kazanç Elde Eden Mükellefler İçin Vergi Rehberi
için [tıklayınız](#)

Kaynak: GİB

Şirketlerin Yıllık Faaliyet Raporu Hakkında Denetçi Raporu ile Riskin Erken Saptanması

DUYURU KONUSU: Şirketlerin Yıllık Faaliyet Raporu Hakkında Denetçi Raporu ile Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu A- GEN..

Şirketlerin Yıllık Faaliyet Raporu Hakkında Denetçi Raporu ile Riskin Erken Saptanması

Tarih: 26 Şubat 2024

DUYURU

KONU: Şirketlerin Yıllık Faaliyet Raporu Hakkında Denetçi

Raporu ile Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu

A- GENEL BİLGİ

Bilindiği üzere, denetimin yapıliş amacına/kapsamına bağlı olmaksızın, tüm bağımsız denetim raporları [Bağımsız Denetim Yönetmeliđi](#)'nin (BDY'nin) 34/1-b maddesi uyarınca imza tarihinden itibaren en geç 30 gün içerisinde Kurumumuza bildirilmelidir.

Denetim raporlarının Kurumumuza bildiriminde dikkat edilmesi gereken husus, bildirim yükümlüğünün sadece Finansal Tablolar Hakkında Hazırlanan Denetçi Raporunu değil, Yıllık Faaliyet Raporu Hakkında Denetçi Raporunu ve Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporunu da kapsadığıdır.

Şöyle ki, bilindiği üzere [6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu](#)'nun (TTK'nın) 397'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca zorunlu olarak denetime tabi olan şirketlerin denetimlerinde, denetim sonunda denetçi tarafından ayrı ayrı:

a. Finansal Tablolar Hakkında Denetçi Raporu (TTK m.402/1, m.635),

b. Yıllık Faaliyet Raporu Hakkında Denetçi Raporu (TTK m. 402/2, m.635) ve

c. Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu (TTK m. 378, m.398/4, m.402/6, m.635) (TTK'nın 378'inci maddesi uyarınca riskin erken saptanması sistemi ve komitesini kurması gereken şirketlerde)

düzenlenmelidir.

Bu kapsamda TTK'nın 397'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca zorunlu olarak denetime tabi olan şirketlerin denetimlerinde yukarıda belirtilen denetim raporlarına ilişkin BDY'nin 34/1-b maddesinde belirtilen süre içerisinde Kurumumuza bildirimde bulunulmalıdır.

B- GÖZETİM FAALİYETLERİNDE KARŞILAŞILAN HUSUSLAR

Konuya ilişkin olarak, TTK'nın 397'nci maddesi kapsamında yapılan denetimler üzerinde Kurumumuzca yapılan kontrollerde:

- Şirketlerin yıllık faaliyet raporu hakkında hazırlanan denetçi raporları ile riskin erken saptanması sistemi ve komitesi hakkında hazırlanan denetçi raporlarının Kurumumuza bildirimini ihmal edildiği,
- Finansal tablolar hakkında denetçi raporu ile yıllık faaliyet raporu hakkında denetçi raporuna verilen görüşler arasında BDS 720'nin 23T paragrafına uymayan durumların bulunduğu,

görülmüştür.

C- DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Denetim raporlarının Kurumumuza bildirimine ilişkin yükümlülüklerin zamanında, tam ve doğru olarak yerine getirilmesi ve bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi nedeniyle herhangi bir idari yaptırımla karşılaşılması adına aşağıdaki hususlara dikkat edilmesi önem arz etmektedir:

1- YILLIK FAALİYET RAPORUNA İLİŞKİN HUSUSLAR

a. Şirketler Tarafından Yıllık Faaliyet Raporunun Hazırlanması:

Bilindiği üzere, 28.08.2012 tarihli ve 28395 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan [Şirketlerin Yıllık Faaliyet Raporunun Asgari İçeriğinin Belirlenmesi Hakkında Yönetmelik](#)'te, TTK hükümlerine göre kurulan ve faaliyet gösteren **anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin** (şirketler topluluğunda ana şirketin) yönetim organı tarafından (anonim şirketlerde yönetim kurulu, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerde yönetici veya yöneticiler, limited şirketlerde ise müdür veya müdürler kurulu tarafından), anılan Yönetmelikte belirtilen içerik, usul ve süre içerisinde yıllık

faaliyet raporu hazırlanmasının zorunlu olduğu belirtilmiştir. (Özel kanunlara tabi şirketler için, özel hükümler dışında yukarıda anılan Yönetmelik hükümleri uygulanmaktadır.)

b. Yıllık Faaliyet Raporunun Denetimi:

TTK'nın 397/1'inci maddesinde, yıllık faaliyet raporu içinde yer alan finansal bilgilerin, denetlenen finansal tablolar ile tutarlı olup olmadığı ve gerçeği yansıtıp yansıtmadığının denetim kapsamı içinde olduğu belirtilmiş, 402/2'nci maddesinde ise yıllık faaliyet raporunda yer alan irdelemelerin, denetçi tarafından, finansal tablolar ile tutarlılığı ve gerçeğe uygunluğu açısından ayrı bir rapor hâlinde değerlendirileceği hüküm altına alınmıştır.

Bu kapsamda, TTK'nın 397'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca zorunlu olarak denetime tabi olan şirketlerin denetimlerinde finansal tabloların yanı sıra, yıllık faaliyet raporunda yer alan bilgilerin finansal tablolarla tutarlı olup olmadığının ve gerçeği yansıtıp yansıtmadığının denetlenmesi ve ulaşılan sonuçların ayrı bir rapor halinde değerlendirilmesi zorunludur.

c. Finansal Tablolara Verilen Görüş ile Yıllık Faaliyet Raporuna Verilen Görüşün Uyumu:

Bilindiği üzere, bağımsız denetçinin diğer bilgilere ilişkin sorumlulukları BDS 720'de açıklanmıştır. Anılan Standardın 23T paragrafında denetçinin TTK uyarınca yapılan bağımsız denetimlerde, finansal tablolar hakkında verilen görüşe bağlı olarak içinde bulunulan şartlara göre "diğer bilgiler"e ilişkin görüşünde yalnızca aşağıdaki tabloda öngörülen görüşlerden birini verebileceği belirtilmiştir:

Finansal Tablolar Hakkında Verilen Görüş	Diğer Bilgiler Hakkında Verilen Görüş
---	--

	Olumlu Görüş	Sınırlı Olumlu Görüş	Olumsuz Görüş	Görüş Vermekten Kaçınma
Olumlu Görüş	✓	✓	✓	✓
Sınırlı Olumlu Görüş		✓	✓	✓
Olumsuz Görüş			✓	✓
Görüş Vermekten Kaçınma				✓
(✓) simgesi; denetçinin finansal tablolara verdiği görüş türü için, içinde bulunulan şartlara göre, diğer bilgilere ilişkin verebileceği görüşü ifade eder.				

Yukarıdaki tablodan da anlaşılacağı üzere, TTK uyarınca yapılan denetimlerde finansal tablolar hakkında verilen görüş:

- Olumlu ise yıllık faaliyet raporu hakkında olumlu, sınırlı olumlu, olumsuz veya görüş vermekten kaçınma,
- Sınırlı olumlu ise yıllık faaliyet raporu hakkında sınırlı olumlu, olumsuz veya görüş vermekten kaçınma,
- Olumsuz ise yıllık faaliyet raporu hakkında olumsuz veya görüş vermekten kaçınma,
- Görüş vermekten kaçınma ise yıllık faaliyet raporu hakkında sadece görüş vermekten kaçınma,

verilebilmektedir.

d. Yıllık Faaliyet Raporu Hakkında Denetçi Raporunun Kurumumuza Bildirimi:

Yıllık faaliyet raporu hakkında denetçi raporunun BDY'nin 34/1-b maddesi uyarınca imza tarihinden itibaren en geç 30 gün içerisinde Sözleşme Bilgi Girişi Sistemi üzerinden Kurumumuza bildirilmesi gerekmektedir.

2- RİSKİN ERKEN SAPTANMASI SİSTEMİ VE KOMİTESİNE İLİŞKİN

HUSUSLAR

a. Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesinin Kurulması:

TTK'nın 378/1'inci maddesi uyarınca, pay senetleri borsada işlem gören şirketlerde yönetim kurulu, şirketin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşüren sebeplerin erken teşhisi, bunun için gerekli önlemler ile çarelerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla, uzman bir komite kurmak, sistemi çalıştırmak ve geliştirmekle yükümlüdür. (Diğer şirketlerde bu komite denetçinin gerekli görüp bunu yönetim kuruluna yazılı olarak bildirmesi hâlinde derhâl kurulur.)

b. Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesinin Denetimi:

TTK'nın 378'inci maddesi uyarınca riskin erken saptanması sistemi ve komitesini kurması gereken şirketlerde denetçi, söz konusu sistem ve komitenin anılan madde çerçevesinde işleyip işlemediğini Kurumumuz tarafından 18/03/2014 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan [Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporuna İlişkin Esaslar](#) çerçevesinde denetlemek ve ulaştığı sonuçlar hakkında ayrı bir rapor düzenlemek zorundadır.

c. Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporunun Kurumumuza Bildirimi:

Riskin erken saptanması sistemi ve komitesi hakkında denetçi raporunun BDY'nin 34/1-b maddesi uyarınca imza tarihinden itibaren en geç 30 gün içerisinde Sözleşme Bilgi Girişi Sistemi üzerinden Kurumumuza bildirilmesi gerekmektedir.

D- SONUÇ

Denetim raporlarının Kurumumuza bildirilmesine ilişkin yükümlülüklerin zamanında, tam ve doğru olarak yerine getirilmesi ve bu yükümlülükler uyulmaması nedeniyle herhangi bir yaptırımla karşılaşılması adına;

- TTK'nın 397'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca

zorunlu olarak denetime tabi olan şirketlerin denetimlerinde yıllık faaliyet raporu ile riskin erken saptanması sistemi ve komitesinin denetimine ilişkin yukarıda yer alan açıklamalar ile konuyla ilgili diğer mevzuat hükümlerine dikkat edilmesi,

- Yıllık faaliyet raporu ile riskin erken saptanması sistemi ve komitesinin denetimine ilişkin denetim raporlarının bildirim durumunun kontrol edilmesi, bu kapsamda daha önce imzalanıp bildirimi yapılmamış raporların 30/04/2024 tarihine kadar Sözleşme Bilgi Girişi Sistemi üzerinden Kurumumuza bildirilmesi*,
- Bundan sonraki süreçte, söz konusu raporların BDY'nin 34/1-b maddesinde belirtilen süre içerisinde Kurumumuza bildirim düzenli olarak yapılması konusunda gerekli önlemlerin alınması,

hususunu,

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

** Söz konusu kontrollerin, Sözleşme Bilgi Girişi Sisteminde "Sözleşme ve Rapor Bildirimi Listeleme" menüsünde yer alan "Sözleşmelere İlişkin Genel Bilgiler" alanından Kurumumuza yapılan bildirimlerin excel olarak alınması ve söz konusu excelde denetime tabi olma nedeni "Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Karar Uyarınca Yaptırılan Denetim" olanların filtrelenmesi suretiyle yapılması mümkündür.*

Kaynak: KGK

Yerleşik Olmayanlar (Dar Mükellefler) İçin Kira Geliri Rehberi – 2023 Gelirleri

Türkiye’de Yerleşmiş Olmayanlar (Dar Mükellefler) İçin Kira Geliri Rehberi – 2023 Gelirleri 2023 takvim yılı gelirlerinin beyanına yönelik...

Yerleşik Olmayanlar (Dar Mükellefler) İçin Kira Geliri Rehberi – 2023 Gelirleri

Tarih: 23 Şubat 2024

Türkiye’de Yerleşmiş Olmayanlar (Dar Mükellefler) İçin Kira Geliri Rehberi – 2023 Gelirleri

2023 takvim yılı gelirlerinin beyanına yönelik olarak mükelleflerimizin yıllık gelir vergisi beyannamesini verirken yararlanmaları amacıyla hazırlanan Türkiye’de Yerleşmiş Olmayanlar (Dar Mükellefler) İçin Kira Geliri Rehberi ile The Guidebook On Rental Incomes For Non-Resident Taxpayers yayınlandı.

Türkiye’de Yerleşmiş Olmayanlar (Dar Mükellefler) İçin Kira Geliri Rehberi için [tıklayınız](#)

The Guidebook On Rental Incomes For Non-Resident Taxpayers için [tıklayınız](#)

Kaynak: GİB

Kira Geliri Elde Eden Mükellefler İçin Vergi Rehberi – 2023 Gelirleri

Kira Geliri Elde Eden Mükellefler İçin Vergi Rehberi – 2023 Gelirleri 2023 takvim yılı gelirlerinin beyanına yönelik olarak, mükelleflerimizin y...

Kira Geliri Elde Eden Mükellefler İçin Vergi Rehberi – 2023 Gelirleri

Tarih: 23 Şubat 2024

Kira Geliri Elde Eden Mükellefler İçin Vergi Rehberi – 2023 Gelirleri

2023 takvim yılı gelirlerinin beyanına yönelik olarak, mükelleflerimizin yıllık gelir vergisi beyannamesini verirken yararlanmaları amacıyla hazırlanan Kira Geliri Elde Eden Mükellefler İçin Vergi Rehberi ve İnfografik yayınlandı.

GİRİŞ

[193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa](#) göre, gerçek kişilerin gelirleri gelir vergisine tabidir. Gelir vergisine tabi gelir unsurları; ticari kazanç, zirai kazanç, serbest meslek kazancı, ücret, menkul sermaye iradı, gayrimenkul sermaye iradı ve diğer kazanç ve iratlardan oluşmaktadır.

Bu Rehberde, 2023 takvim yılında sahip oldukları mal ve hakları kiraya verenlerin vergilendirilmesine yönelik olarak; kira gelinine konu mal ve haklar, vergiden istisna edilecek konut kira tutarı, iş yeri kira gelirinde beyanname verme sınırı, emsal kira bedeli uygulaması, beyan edilen kira gelirlerinden indirilecek giderler, kira ödemelerinde vergi kesintisi, beyannamenin verilme zamanı, vergi tarifesi, ödenmesi gereken verginin hesaplanması ve ödeme kanallarına yönelik açıklamalar ve örnekler yer almaktadır.

Ayrıca, kira gelinine ilişkin beyannamenin önceden hazırlanarak mükelleflerin onayına sunulduğu 7/24 hizmet sunan Hazır Beyan Sistemi üzerinden hızlı, kolay ve güvenli bir şekilde beyannamenin nasıl verileceği konularında açıklamalar yapılmıştır.

1. KİRA GELİRİ

Gelir Vergisi Kanununun 70 inci maddesinde belirtilen mal ve hakların kiraya verilmesi karşılığında elde edilen gelirler "gayrimenkul sermaye iradı" olarak ifade edilmekte olup bu gelirler belirli koşullarda gelir vergisine tabi tutulmaktadır.

Kira gelinine konu mal ve hakların; sahipleri, mutasarrıfları, zilyedleri, irtifak ve intifa hakkı sahipleri ile kiralanmış bir mal veya hakkın kiraya verilmesinden gelir elde eden kiracılar, gayrimenkul sermaye iradı yönünden mükellef kabul edilecektir.

2. KİRA GELİRİNE KONU EDİLEN MAL VE HAKLAR

Gelir Vergisi Kanununun 70 inci maddesine göre kira gelinine konu edilen mal ve haklar şöyledir:

– Arazi, bina (Döşeli olarak kiraya verilenlerde döşeme için alınan kira bedelleri dahildir.), maden suları, menba suları, madenler, taş ocakları, kum ve çakıl istihsal yerleri, tuğla ve kiremit harmanları, tuzlalar ve bunların mütemmim cüzileri

ve teferruatı,

– Voli mahalleri ve dalyanlar,

– Gayrimenkullerin ayrı olarak kiraya verilen mütemmim cüzileri ve teferruatı ile bilumum tesisatı, demirbaş eşyası ve döşemeleri,

– Gayrimenkul olarak tescil edilen haklar,

– Arama, işletme ve imtiyaz hakları ve ruhsatları, ihtira beratı, alameti farika, marka, ticaret unvanı, her türlü teknik resim, desen, model, plan ile sinema ve televizyon filmleri, ses ve görüntü bantları, sanayi ve ticaret ve bilim alanlarında elde edilmiş bir tecrübeye ait bilgilerle gizli bir formül veya bir imalat usulü üzerindeki kullanma hakkı veya kullanma imtiyazı gibi haklar,

– Telif hakları,

– Gemi ve gemi payları ile bilumum motorlu tahmil ve tahliye vasıtaları,

– Motorlu nakil ve cer vasıtaları, her türlü motorlu araç, makine ve tesisat ile bunların eklentileri.

Vakfın gelirinden hizmet karşılığı olmayarak alınan hisseler ile zirai faaliyete bilfiil iştirak etmeksizin sadece üründen pay alan arazi sahiplerinin gelirleri gayrimenkul sermaye iradı olarak vergilendirilecektir.

Kira Geliri Elde Eden Mükellefler İçin Vergi Rehberi
için [tıklayınız](#)

Vergi Mevzuatı Yönünden Bağış ve Yardımlar İnfografik
için [tıklayınız](#)

Kooperatiflerin Denetimi ve Tabi Olacakları Finansal Raporlama Çerçevesinin Belirlenmesi

Kooperatiflerin Denetimi ve Tabi Olacakları Finansal Raporlama Çerçevesinin Belirlenmesi Bilindiği üzere, 26/10/2021 tarih ve 31640 sayılı Resmî Gazet...

Kooperatiflerin Denetimi ve Tabi Olacakları Finansal Raporlama Çerçevesinin Belirlenmesi

Tarih: 22 Şubat 2024

Kooperatiflerin Denetimi ve Tabi Olacakları Finansal Raporlama Çerçevesinin Belirlenmesi

Bilindiği üzere, 26/10/2021 tarih ve 31640 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan [7339 sayılı “Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Kanun”](#)la [1163 sayılı “Kooperatifler Kanunu”](#)nun (Kanun) 69’uncu maddesine “dış denetim” başlığı altında yeni hükümler eklenerek belirli kıstasları sağlayan kooperatif ve üst kuruluşları için dış denetim yaptırma yükümlülüğü getirilmiştir. İlgili Kanunu’nun 65’inci maddesine dayanılarak Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan [“Kooperatif ve Üst](#)

[Kuruluşlarının Denetimine Dair Yönetmelik](#)" (Yönetmelik), 01/02/2022 tarihli ve 31737 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş ve Yönetmelik'te belirlenen şartları sağlayan kooperatiflerin dış denetime, ilgili Bakanlıkça dış denetimle yetkilendirilen birlik ve merkez birliklerinin ise [6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu](#)'nun (TTK) ilgili hükümlerine göre bağımsız denetime tabi olacağı hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, [Küçük ve Mikro İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı \(KÜMİ FRS\)](#), Resmî Gazete'de yayımlanarak 1/1/2023 tarihi ve sonrasında başlayan hesap dönemlerinde uygulanmak üzere yürürlüğe girmiş olup, kapsam itibarıyla TTK'ya göre bağımsız denetime tabi olmayıp, diğer ilgili mevzuat uyarınca yaptırılacak bağımsız denetimlerde, gerçek ve tüzel kişi tacirlerin finansal tablolarında uygulayacakları bir finansal raporlama çerçevesidir. Öte yandan söz konusu şirketler hazırlayacakları finansal tablolarda KÜMİ FRS yerine, TFRS veya BOBİ FRS uygulamayı tercih edebileceklerdir.

İlgili Kanun ve Yönetmelik kapsamında dış denetime tabi olan kooperatifler ile dış denetimle yetkilendirilen birlik ve merkez birliklerinin finansal tablolarını hangi finansal raporlama çerçevesine göre hazırlayacakları konusunda yaşanan tereddütleri gidermek amacıyla bu duyuru hazırlanmıştır.

1. İLGİLİ MEVZUAT

KOOPERATİFLER KANUNU	KOOPERATİF VE ÜST KURULUŞLARININ DENETİMİNE DAİR YÖNETMELİK	KÜÇÜK VE MİKRO İŞLETMELER İÇİN FİNANSAL RAPORLAMA STANDARTI
<p>Madde 69 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:21/10/2021-7339/9.md.)</p> <p>Ticaret Bakanlığı tarafından çalışma konusu, ortak sayısı ve ciro gibi kıstaslar dikkate alınarak belirlenen kooperatif ve üst kuruluşları dış denetime tabidir. Dış denetim finansal tabloların denetimidir. Yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu içinde yer alan finansal bilgilerin, denetlenen finansal tablolar ile tutarlı olup olmadığı ve gerçeği yansıtmadığı da dış denetimin kapsamı içindedir.</p> <p>Dış denetim genel kurulca alınan karar doğrultusunda;</p> <p>a) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilen bağımsız denetçiler,</p> <p>b) 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununa tabi meslek mensupları,</p> <p>c) İlgili Bakanlıkça dış denetimle yetkilendirilen, bağlı olunan merkez birlikleri veya merkez birliği kurulamamışsa bağlı olunan birlikler, tarafından yapılabilir.</p> <p>İlgili Bakanlıkça dış denetimle yetkilendirilen birlik ve merkez birlikleri 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun ilgili hükümlerine göre bağımsız denetime tabidir.</p> <p>...</p> <p>Bu madde ve 65 inci madde kapsamında yapılacak denetim ilişkin usul ve esaslar, denetçilerin nitelikleri, uyacakları etik ilkeler, görev ve yetkileri, seçilmeleri, görevden alınmaları veya ayrılmaları, denetimin ve denetim raporlarının içeriği ve raporun genel kurula sunulması ile üst kuruluşların yetkilendirilmesine ilişkin hususlar ilgili bakanlıkların görüşü alınarak Ticaret Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.</p>	<p>Tanımlar</p> <p>MADDE 4 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;</p> <p>...</p> <p>g) Dış denetimle yetkili birlik/merkez birliği: Dış denetim yapmak üzere ilgili Bakanlık tarafından yetkilendirilen kooperatif birlikleri ile merkez birliklerini ifade eder.</p> <p>Dış denetime tabi kooperatifler ve dış denetim yaptırmanın sonuçları</p> <p>MADDE 15 – (1) Aşağıdaki şartlardan birini sağlayan faal kooperatifler dış denetime tabidir:</p> <p>a) Tarım satış, tarım kredisi, esnaf ve sanatkarlar kredisi ve kefalet, pancar ekicileri kooperatifleri.</p> <p>b) Yapı ruhsatı alınmış ve ortak sayısı 100 veya daha fazla olan yapı, turizm geliştirme ve gayrimenkul işletme konularında faaliyet gösteren kooperatifler.</p> <p>c) Faaliyet konusuna bakılmaksızın 30 milyon Türk lirası ve üstü net satış hasılatı olan kooperatifler.</p> <p>ç) Faaliyet konusuna bakılmaksızın 2.000 ve daha fazla ortağı bulunan kooperatifler.</p> <p>...</p> <p>(4) Kanuni yükümlülükleri nedeniyle 6102 sayılı Kanunun ilgili hükümleri kapsamında bağımsız denetim yaptırılan kooperatifler, bu Yönetmelik uyarınca yaptırılmaları gereken dış denetimden muaftır.</p> <p>Dış denetim yetkili birlikler/merkez birlikleri</p> <p>MADDE 18 – (1) İlgili Bakanlıkça yetki verilmesi halinde bu Yönetmelik uyarınca yapılacak dış denetim, merkez birliği olan kooperatiflerde merkez birliği, merkez birliği kurulamamışsa ortağı olduğu birlik tarafından gerçekleştirilebilir. Dış denetime yetkili merkez birlikleri kendi ortakları dışındaki kooperatif ve birlikleri; birlikler de kendi ortakları dışındaki kooperatifleri denetleyemezler. Kooperatifler merkez birliğine/birliğe ortak olsalar dahi genel kurullarında alacağı kararla 14 üncü maddesinde yer alan diğer dış denetim seçeneklerini tercih edebilirler.</p> <p>(2) İlgili Bakanlığın dış denetimle yetkilendireceği birlikler/merkez birliklerinin;</p> <p>a) En az 7 ortak kooperatifinin bulunması,</p> <p>b) Dış denetimle gerçekleştirilebilecek kurumsal kapasiteye sahip olması, bu kapsamda dış denetimle gerçekleştirilmek üzere denetim biriminde 16 ncı maddede belirtilen nitelikleri taşıyan ve ortağı olan dış denetime tabi birim kooperatif sayısı;</p> <p>1) 500'ün altında olanlarda en az 1/20'si kadar,</p> <p>2) 500-750 arası olanlarda 1/30'u kadar,</p> <p>3) 750 ve üzeri olanlarda 1/40'ı kadar,</p> <p>tam zamanlı dış denetimle görevli personel istihdam etmiş olması,</p> <p>c) Denetim rehberinin yazılı olarak oluşturulması,</p> <p>ç) Organizasyon, mekân, teknik donanım, belge ve kayıt düzeninin denetim faaliyetini etkin bir şekilde gerçekleştirebilmesi için yeterli olması,</p> <p>şarttır.</p> <p>...</p> <p>(7) İlgili Bakanlıkça dış denetimle yetkilendirilen birlik ve merkez birlikleri 6102 sayılı Kanunun ilgili hükümlerine göre bağımsız denetime tabidir.</p>	<p>KÜMİ FRS'yi uygulayacak gerçek ve tüzel kişi tacirler</p> <p>MADDE 4 – (1) Bu Karar ve Eki KÜMİ FRS'nin, 29/11/2022 tarihli ve 6434 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Bağımsız Denetim Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Karar uyarınca bağımsız denetime tabi olmayan gerçek ve tüzel kişi tacirler tarafından aşağıdaki finansal tablolarda uygulanması zorunludur.</p> <p>i) Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Bağımsız Denetim Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Karar kapsamında dışında diğer mevzuat uyarınca bağımsız denetime tabi olarak hazırlanan finansal tablolarda,</p> <p>ii) Belirli alanların düzenlenmesi ve denetlenmesinden sorumlu kurum, kurul veya kuruluşlara talep edilen denetimden geçmiş veya Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan standartlara atf yapılarak hazırlanması istenen finansal tablolarda.</p> <p>(2) Kurum, diğer kurum ve kuruluşların görüşlerini alarak, Türk Ticaret Kanunu uyarınca hazırlanan finansal tablolar için değişik işletme büyüklükleri, sektörler ve işletmelere yönelik bu Karar ve eki KÜMİ FRS'nin uygulanmasını zorunlu tutmaya yetkilidir.</p> <p>Kurum tarafından bir belirleme yapılmıyca kadar bu maddenin birinci fıkrasının (i) ve (ii) bentleri kapsamında olmayan küçük ve mikro işletmeler bu Karar ve eki KÜMİ FRS'yi Türk Ticaret Kanunu uyarınca hazırlayacakları finansal tablolarda uygulamayı tercih edebilirler.</p> <p>(3) Bu Karar kapsamına giren gerçek ve tüzel kişi tacirler birinci fıkraya uyarınca hazırlayacakları finansal tabloların TFRS veya BOBİ FRS'ye uygun olarak hazırlanmayı tercih edebilirler.</p>

2. DEĞERLENDİRME

Yukarıdaki mevzuat hükümleri çerçevesinde konuyla ilgili olarak aşağıdaki değerlendirmeler yapılmıştır:

1. Ticaret Bakanlığı tarafından çalışma konusu, ortak sayısı ve ciro gibi kıstaslar dikkate alınarak belirlenen kooperatif ve üst kuruluşları dış denetime tabidir.

2. KÜMİ FRS, TTK'ya göre bağımsız denetime tabi olmayıp, diğer ilgili mevzuat uyarınca yaptırılacak bağımsız denetimlerde, gerçek ve tüzel kişi tacirlerin finansal tablolarında uygulayacakları bir finansal raporlama çerçevesidir.

3. Mevzuat kapsamında dış denetim kavramının bağımsız denetimden farklı bir kavram olarak ele alınması nedeniyle dış denetime tabi kooperatif ve üst kuruluşları tarafından finansal tabloların hazırlanmasında tabi oldukları mevzuatın uygulanması ve enflasyon düzeltmelerinin ilgili mevzuata göre yapılması gerekir. Bununla birlikte, dış denetime tabi kooperatif ve üst kuruluşlar tarafından TTK uyarınca

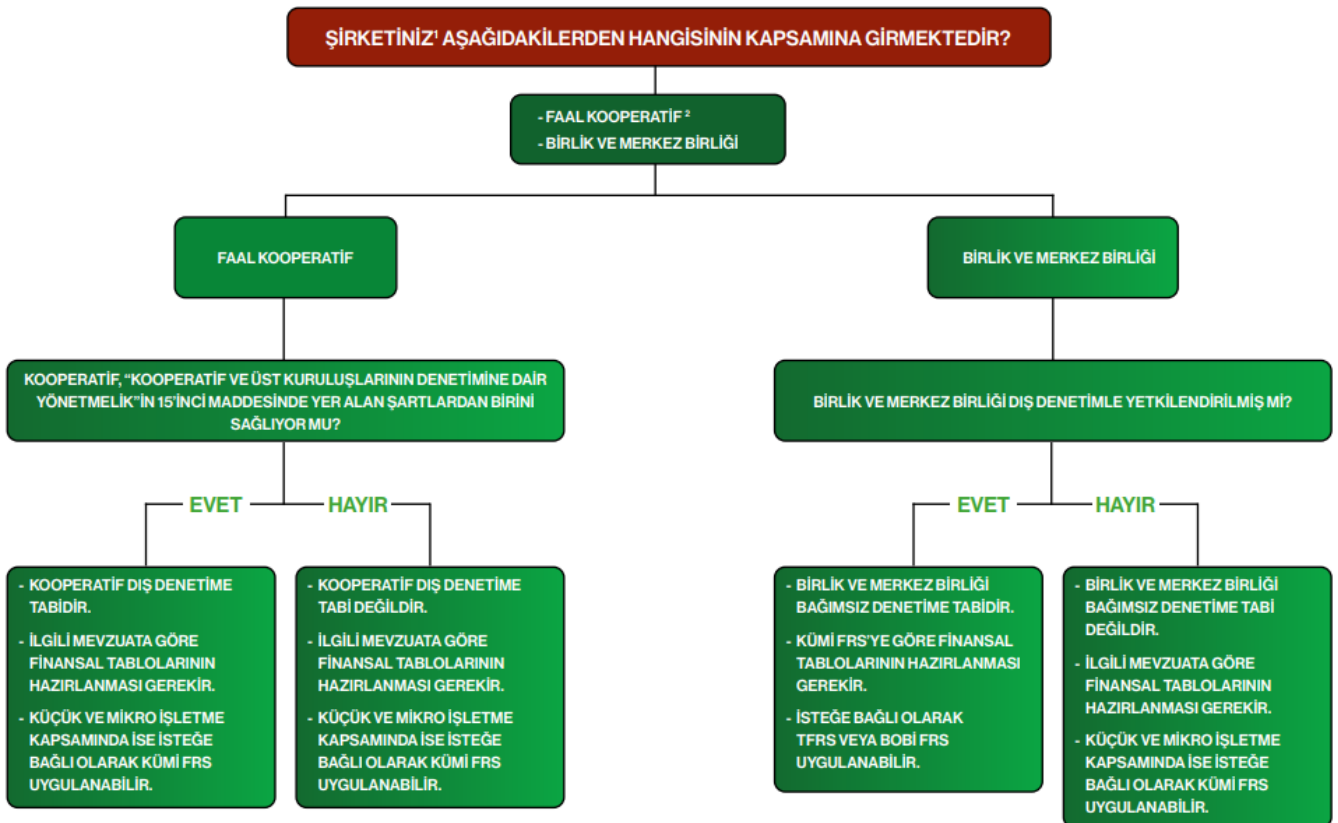
hazırlanan finansal tablolarda, isteğe bağlı olarak KÜMİ FRS uygulanabilir.

4. İlgili Bakanlıkça dış denetimle yetkilendirilen birlik ve merkez birlikleri, Kooperatifler Kanunu (ilgili mevzuat) uyarınca bağımsız denetime tabidir ve bu nedenle finansal tablolarının hazırlanmasında KÜMİ FRS'nin uygulanması ve KÜMİ FRS'nin 5.4 ilâ 22.3 paragrafları uyarınca da enflasyon düzeltmelerinin yapılması gerekir.

5. İlgili Bakanlıkça dış denetimle yetkilendirilen birlik ve merkez birliklerinin hazırlayacakları finansal tablolarda KÜMİ FRS yerine TFRS veya BOBİ FRS'yi uygulamayı tercih edebilecekleri ve enflasyon düzeltmelerinin de tercih edilen Standarda uygun olarak yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

EK: KOOPERATİFLERİN DENETİMİ VE TABİ OLACAKLARI FİNANSAL RAPORLAMA ÇERÇEVESİNİN BELİRLENMESİNE İLİŞKİN KARAR AĞACI

1 TTK'nın 124 üncü maddesi uyarınca ticaret şirketleri. kollektif, komandit, anonim, limited ve kooperatif şirketlerden oluşmaktadır.

2 Kooperatif ve Üst Kuruluşlarının Denetimine Dair Yönetmelik'in 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi uyarınca faal kooperatifler. 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun 81'inci maddesine göre dağılmayan kooperatif ve üst kuruluşlarını ifade etmektedir.

Vergi Mevzuatı Yönünden Bağış ve Yardımlar Rehberi – 2023 Gelirleri

Vergi Mevzuatı Yönünden Bağış ve Yardımlar Rehberi 2023 takvim yılı gelirlerinin beyanına yönelik olarak mükelleflerimizin yıllık gelir vergisi beyann..

Vergi Mevzuatı Yönünden Bağış ve Yardımlar Rehberi – 2023 Gelirleri

Tarih: 22 Şubat 2024

Vergi Mevzuatı Yönünden Bağış ve Yardımlar Rehberi

2023 takvim yılı gelirlerinin beyanına yönelik olarak mükelleflerimizin yıllık gelir vergisi beyannamesini verirken

yararlanmaları amacıyla hazırlanan Vergi Mevzuatı Yönünden Bağış ve Yardımlar Rehberi ve İnfografik yayınlandı.

Vergi Mevzuatı Yönünden Bağış ve Yardımlar Rehberi
için [tıklayınız](#)

İnfografik için [tıklayınız](#)

Kaynak: GİB